

Yılmaz Güney'den arda kalanlar

Ünlü sinemacının filmleri yok ama, üzerine yazılan kitaplar satış rekorları kırıyor

BURCAK EVREN

BİR zamanlar (çok uzak değil, çok yakın bir zamanlar) filmleri, afişleri ve tüm dokümanları toplatılarak yasaklanan ünlü sinema adamımız **Yılmaz Güney** şimdi sinema yazarlarının derlediği kitaplarla tekrar gündeme getirilerek sinemamıza **kazandırılmaya** çalışılıyor. Kuşkusuz çoğu kişi **Yılmaz Güney** zaten gündemeydi ve sinemamızın kazancısıydı diyebilir. Ama ne var ki, bu sinema adamı üzerine çıkarılan bir dizi kısıtlama, her ikisini de biraz kuşkuluya getirmişti. Ama sanatçılar hele hele iz bırakıp başyapıtlar vermiş sanatçılar pek kolay unutulup, **"unutturuluyor"**. Yılmaz Güney de işte böyle sanatçılardan biriydi ve biri olmaya devam ediyor.

Dorsay'ın da sözünü ettiği gibi genç kuşaklar bu yönetmenin filmlerini izleme olanağını bulamadılar. İFSAK'ta Türk sinema tarihi üzerine verdiğim bir konferansın bitiminde etrafını çeviren gençlerin bir çoğu bu sanatçının hiçbir filmini izlemediklerini söylediler. Acı ama gerçek olan bu. Yasaklanan, yasaklandıktan sonra da yakıldıkları iddia edilen filmleri nasıl izleyebilirlerdi ki...

Ama şimdi bu büyük sinemacıyı kitaplardan tanıma olanağına kavuştular. Çok kısa aralıklarla üç kitap birden yayınlandı. Bunlardan ilki **Atilla Dorsay**'in **"Yılmaz Güney Kitabı"** diğer ikisi de **Agah Özgüç**'ün **"Bütün Filmleriyle Yılmaz Güney"** ve **"Arkadaşım Yılmaz Güney"** adlarını taşıyor.

Dorsay kitabında **Yılmaz Güney** olayını 1970'ten sonra işliyor. Önsözünde de belirttiği gibi çeşitli nedenlerle Türk sineması üzerine yazı yazamadığı, ancak Umud ile Türk sinemasının ürünlerine yöneldiği için 1970'i başlangıç olarak seçmiş. Kitap yedi bölümü içeriyor İlk bölümü **"Umud'lu Sinema Yılları"** adını taşıyor. Bu bölümü **"Bir Hapislikten Öbürüne"**, **"Uzun Yıllar"**, **"12 Eylül'e Doğru"**, **"İmralı'da Son Konuşma"**, **"Gerçek Olan Film: Yol ve Kaçış"**, **"Öldük, Ölümünden Bir Şeyler Umarak"** adlarını taşıyan bölümler izliyor. Son söz ise Murat Belge, Sabeta Varol ve İlhan Selçuk'un **Yılmaz Güney** üzerine yazdığı yazılara ayrılmış.

Dorsay'ın kitabı çoğunlukla çeşitli yazarların bu sinemacı üzerine yazdığı yazılara ayrılmış bir derleme niteliğinde. Uсталıkla yapılmış bir kurqu ile farklı zamanlarda yazılmış bu yazıları baştan sona ilgiyle okutabiliyor. Tabii Dorsay'ın kendine özgü üslubu yazdığı yazılar da kitabın bir diğer ilginç ve belgesel yanını oluşturuyor.

Agah Özgüç, Yılmaz Güney üzerine yaptığı çalışmalarının ilkinde Güney'in tüm filmlerini resimleri, jenerikleri, öyküleri ve bu filmler üzerine çıkmış eleştirilerden alıntılarla bir araya getirmiş. Böylece kitaptan Yılmaz Güney'in sinemacılık serüveninin nereden nereye geldiğini anlarken, aynı zamanda filmlerinin sayıları üzerine de sağlıklı bilgiler edinmiş oluyoruz. Güney sineması üzerine araştırma-inceleme yapacaklar için kaçınılmaz bir başvuru kitabı **"Bütün Filmleriyle Yılmaz Güney"**.

Özgüç'ün ikinci çalışması ise **Arkadaşım Yılmaz Güney** adını taşıyor.

"Yeşilçam'ın muhtarı" diye bilinen Özgüç'ün elbetteki tüm sinemacılarla olduğu kadar Yılmaz Güney'le de bir dizi renkli anısı var. Onları kendine özgü üslubuyla birleştirerek adeta tekrar yaşıyor, yaşıyor. Bu çalışmasında neler yok ki... **"Öfkeli aktörün gazabından"**, **"Can Ünal'ın baskını"**'na, **"Arabayla Nebahat'in üzerine yürümeden"**, **"Takvimden kara bir yaprak"**'a kadar bir bir anı, binbir belge...

Evet... Yılmaz Güney'in filmlerini izleme olanağını bulamayanlar için üç kitap. İzleyenler için ise buruk bir anımsama. Yalnız filmler değil, kitaplar da kaçırılmamalı. Yakılmadan toplatılmadan okunmalıdır

